

**Notulen Buitengewone Algemene
Vergadering van
Aandeelhouders**

11 september 2012

Notulen van het verhandelde in de Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Koninklijke KPN N.V., gevestigd te Den Haag, gehouden op dinsdag 11 september 2012 om 11.00 uur in het hoofdkantoor van KPN te Den Haag.

Voorzitter: Drs. J.B.M. Streppel, voorzitter van de Raad van Commissarissen van Koninklijke KPN N.V.

Secretaris: Dr. R. van Rooij, chief legal officer en Secretaris van Koninklijke KPN N.V.

1. Opening en mededelingen.

De voorzitter heet alle aanwezigen van harte welkom en opent de vergadering om 11:00 uur. Hij deelt mee dat de heer E. Blok, voorzitter van de Raad van Bestuur en de interim CFO de heer E. Hageman aanwezig zijn en dat naast de voorzitter mevrouw M. van Lier Lels namens de Raad van Commissarissen aanwezig is. Ook is aanwezig de heer R. van Rooij, de secretaris van de vennootschap. Voorts meldt de voorzitter dat de heer Slingerland, voorzitter van de Centrale Ondernemingsraad KPN en notaris Visser in de zaal zitten.

De voorzitter merkt op dat uit de aanmeldingen voor deze vergadering blijkt dat relatief veel aandeelhouders zijn vertegenwoordigd, hetgeen hem verheugt. De vergadering staat in het teken van de voorgenomen benoeming van de heer Hageman tot lid van de Raad van Bestuur en het voorstel tot wijziging van de statuten inzake het agenderingsrecht.

De voorzitter geeft aan dat hij in overeenstemming met de statuten de vergadering zal voorzitten en wijst de heer Van Rooij aan als secretaris van de vergadering, die tevens de stemmingen zal leiden. Notaris mr. G.W.Ch. Visser zal de notulen van deze vergadering opstellen.

De voorzitter meldt dat de vergadering bijeengeroepen is door middel van een op 24 juli 2012 verschenen publicatie op de website van KPN en dat de agenda en de bijbehorende stukken waaronder het voorstel tot statutenwijziging op de voorgeschreven wijze ter inzage zijn gelegd en verkrijgbaar zijn gesteld. De voorzitter constateert dat daarmee aan alle formaliteiten is voldaan.

De voorzitter vervolgt met de mededeling dat ter vergadering aanwezig dan wel vertegenwoordigd zijn 424 aandeelhouders, die samen circa 838 miljoen stemmen vertegenwoordigen. Dit houdt in een aanwezigheid van afgerond 58% van het totaal geplaatste kapitaal, hetgeen voor een buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders bijzonder is. Hij zegt dat volmachten voor ongeveer 440 miljoen stemmen via het e-voting systeem van ABNAMRO zijn binnengekomen bij de notaris, de heer Visser. Voor deze volmachten zijn steminstructies afgegeven. Na enkele huishoudelijke mededelingen wenst de voorzitter de aanwezigen een interessante en informatieve bijeenkomst toe en gaat over naar het tweede agendapunt.

2. Kennisgeving inzake de voorgenomen benoeming van de heer Eric Hageman tot lid van de Raad van Bestuur van Koninklijke KPN N.V.

De voorzitter deelt mee dat de Raad van Commissarissen het voornemen heeft om de heer Eric Hageman te benoemen tot lid van de Raad van Bestuur. Voordat die benoeming kan worden gedaan, wordt de Algemene Vergadering van Aandeelhouders over dit voornemen – zoals dat in de wet en de statuten is vastgelegd – geïnformeerd en zijn de aandeelhouders in de gelegenheid vragen te stellen en opmerkingen te maken. De voorzitter verzoekt de heer Hageman om te gaan staan zodat de aanwezigen kunnen zien om wie het vandaag gaat.

De voorzitter vervolgt met een korte toelichting op de benoeming. Met het vertrek van de voormalig CFO, mevrouw Smits-Nusteling, ontstond een vacature. De Raad van Commissarissen zocht een kandidaat die het solide financiële beleid van KPN kon voortzetten. De beste kandidaat werd gevonden in de heer Eric Hageman. De heer Hageman is afgestudeerd in Bedrijfseconomie aan

de Universiteit van Maastricht en Bedrijfskunde aan de London Business School. Hij werkte in de periode 1996-2005 als zakenbankier in Londen, waar hij bedrijven in de telecom, media en technologie sectoren adviseerde. In 2005 trad de heer Hageman in dienst van KPN als hoofd Investor Relations. Daarnaast stond hij vanaf 2007 aan het hoofd van de afdeling Mergers & Acquisitions van KPN. In 2008 werd hij benoemd tot CFO van de divisie Mobile International. In datzelfde jaar werd hij ook eindverantwoordelijk voor KPN Spanje, KPN Frankrijk en Ortel Mobile. In 2011 werd de heer Hageman CEO van KPN Group Belgium. Ook leverde de heer Hageman een belangrijke bijdrage aan de totstandkoming van de Strategie 2011-2015. Sinds januari 2012 vervult de heer Hageman ad interim de functie van CFO van KPN. Zijn substantiële ervaring met de financiële markten is van grote waarde voor KPN en daarnaast brengt de heer Hageman continuïteit in het financiële beleid van KPN, dat is gericht op het creëren van waarde voor aandeelhouders en overige belanghebbenden. Continuïteit is ook belangrijk voor het behalen van de doelen die zijn gesteld in de strategie van KPN "Versterken, Vereenvoudigen, Groeien", zeker in het kader van de huidige, versnelde investeringsstrategie in Nederland.

De heer Hageman is 42 jaar oud, heeft de Nederlandse nationaliteit, is getrouwd en heeft drie dochters. De heer Hageman wordt binnen de Raad van Bestuur verantwoordelijk voor het financiële beleid. Gelet op de dynamische markt waarin KPN opereert en in het licht van het huidige economische klimaat betekent zijn benoeming een welkome versterking voor de Raad van Bestuur. De voorzitter voegt hier aan toe dat de Centrale Ondernemingsraad een positief advies heeft afgegeven over de benoeming van de heer Hageman.

Hierna geeft de voorzitter een toelichting op het beloningspakket van de heer Hageman:

- Het beloningspakket van de heer Hageman valt binnen het bestaande bezoldigingsbeleid van KPN, dat eerder door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is vastgesteld.
- De benoemingsperiode bedraagt 4 jaar.
- In de arbeidsovereenkomst is vastgelegd dat het bruto basissalaris van de heer Hageman EUR 575.000 per jaar bedraagt.
- Daarnaast komt de heer Hageman in aanmerking voor variabele korte- en lange termijnbeloning, afhankelijk van de realisatie van financiële en/of niet-financiële doelstellingen van het concern. Voor een volledig overzicht van het bezoldigingsbeleid van KPN verwijst de voorzitter naar het remuneratierapport uit het Jaarverslag over 2011.
- De contractuele beëindigingsvergoeding is in lijn met de Nederlandse Corporate Governance Code en bedraagt één jaar bruto basissalaris.
- Een pensioenregeling op basis van een beschikbare premieregeling is onderdeel van de overige (secundaire) arbeidsvoorwaarden.
- De heer Hageman blijft zijn aanspraak behouden op 15.000 "restricted" aandelen die hem zijn toegekend voorafgaand aan zijn benoeming als CFO. Deze aandelen worden onvoorwaardelijk indien de arbeidsovereenkomst voor 1 januari 2015 niet is beëindigd.

De voorzitter rondt zijn toelichting af met de opmerking dat over dit onderwerp geen stemming plaatsvindt. Conform de statuten van KPN en de Nederlandse wetgeving worden leden van de Raad van Bestuur bij een structuurvennootschap als KPN benoemd door de Raad van Commissarissen. Daaraan voorafgaand dient de Algemene Vergadering van Aandeelhouders te worden geïnformeerd – en dat heeft de voorzitter hierbij gedaan.

Hierna geeft de voorzitter de gelegenheid tot het stellen van vragen.

De heer J.M. Slagter die spreekt namens de Vereniging van Effectenbezitters (VEB) en namens andere aandeelhouders die tezamen 542.000 aandelen houden, vraagt in deze eerste BAVA na het geslaagde bod van América Móvil of deze nieuwe mede-aandeelhouder zich wil voorstellen. De voorzitter geeft aan dat de heer Slagter deze oproep mag doen, maar dat iedere aandeelhouder de vrijheid heeft om niet op dit verzoek in te gaan.

De heer Slagter is van mening dat de heer Hageman een lange proeftijd heeft gekregen en wel vanaf januari van dit jaar. Hij vraagt of dit onderwerp niet al in de jaarvergadering van april had kunnen worden geagendeerd. Hij vraagt naar de wijze van selectie van de nieuwe CFO en of

daarbij ook met externe kandidaten is gesproken. De voorzitter antwoordt dat de Raad van Commissarissen en in het bijzonder de Nominating Committee zich bijzonder goed moet oriënteren alvorens een voorstel tot benoeming te doen. Het is de plicht om de beste man of vrouw in deze functie te benoemen. De Raad van Commissarissen heeft een shortlist opgesteld van mensen die voor de functie in aanmerking zouden komen. De Raad van Commissarissen wist dat intern een goede kandidaat beschikbaar was. Niettemin heeft hij de tijd genomen om die te vergelijken met externe kandidaten. Die tijd kon worden genomen omdat de functie in de tussentijd werd vervuld door twee interim CFO's te weten Eric Hageman en Steven van Schilfgaarde. In de jaarvergadering kon hierover nog niets worden medegedeeld omdat toen het selectieproces nog niet was afgerond. De heer Slagter antwoordt hierop dat het natuurlijk een voordeel is dat de heer Hageman 'on the job' bezig was en zodoende goed beoordeeld kon worden. Hij verwijst naar het indrukwekkende C.V. van de heer Hageman en vraagt in hoeverre de daarin getoonde expertise op het gebied van fusies en overnames geholpen heeft in het verkoopproces van E-Plus en KPN Group Belgium ("Base") en de onderhandelingen met América Móvil. De voorzitter beaamt dat de heer Hageman een behoorlijke proeftijd heeft gehad. De Raad van Commissarissen maar ook de voorzitter van de Raad van Bestuur zijn van oordeel dat de heer Hageman in die periode meer dan uitstekend heeft gefunctioneerd. Op de vraag van de heer Slagter om iets specifiek in te gaan op de rol van de heer Hageman in de onderhandelingen bij de verkoop van E-plus en KPN en Base en de onderhandelingen met América Móvil geeft de voorzitter aan dat lastig te vinden aangezien er vele rollen zijn in de onderneming. In die periode heeft de heer Hageman zich met name op het externe financiële beleid van KPN gericht. De heer Slagter vraagt vervolgens of met América Móvil gesproken is over de kandidatuur van de heer Hageman. De voorzitter geeft aan dat dit aan América Móvil is gemeld net zoals dat aan alle aandeelhouders is gedaan. Tot nu toe is van de zijde van América Móvil geen negatieve reactie ontvangen. De voorzitter spreekt de verwachting uit dat als er bezwaar tegen de benoeming van de heer Hageman zou zijn dat in deze vergadering wel aan de orde zal komen.

De heer C.M.A. Stevense (Stichting Rechtsbescherming Beleggers) stelt een vraag met betrekking tot de verkoop van E-plus en Base en over de onderhandelingen met de banken in die tijd. Hij noemt de financiële positie van KPN redelijk verzwakt. De voorzitter antwoordt hierop dat KPN nog nooit een probleem heeft gehad met de banken over de financiering van KPN. Hij wijst er op dat in de afgelopen periode nog een grote obligatielening is geplaatst. KPN heeft derhalve geen problemen met de financiële markten en ook niet met de banken. De heer Stevense vraagt zich af of dat helemaal juist is want het is hem opgevallen dat E-plus en Base ineens in de verkoop gingen. Hierover is in de jaarvergadering toch ook niets meegedeeld. De voorzitter antwoordt dat het bod van América Móvil van € 8,- per aandeel voor maximaal 30% van het geplaatste kapitaal door de Raad van Bestuur te laag werd bevonden. Immers er zou hierdoor een vorm van 'negative control' van América Móvil over KPN ontstaan. KPN probeerde aan te tonen dat met een verkoop van E-plus voor een hoog bedrag de geboden prijs van € 8,- per aandeel veel te laag zou zijn. Hierover is uitgebreid gecommuniceerd waarbij ook is aangekondigd dat de verkoop uiteindelijk niet is doorgegaan. Dit valt te wijten aan de zwakke financiële markten en de moeilijkheid voor eventuele kopers om voor deze aankoop financiering te krijgen. De voorzitter benadrukt dat de verkoop nooit bedoeld is geweest om het vermogen van KPN te versterken. De heer Stevense vraagt hierop wat de reden is van de verlaging van het dividend van € 0,90 naar € 0,35. Voor wat betreft de verlaging van het dividend antwoordt de voorzitter dat er verschillende marktomstandigheden waren die de inkomsten van KPN zouden doen verlagen en dat er een gedegen kans zou zijn dat het zelf gekozen 'Financial Framework' zijn grenzen begon te naderen. De voorzitter geeft aan dat de verhouding tussen EBITDA en schuld op grond van dit "financial framework" tussen de 2 en 2,5 moet zijn en dat KPN nu ongeveer op 2,6 zit. Dat houdt in dat KPN heel zuinig moet zijn. Dat betekent niet alleen zuinig zijn met interne kosten maar ook met uitkeringen aan aandeelhouders en wel door het verlagen van het dividend en het stoppen van het share buy-back programma. Hierdoor ontstaat ruimte voor het doen van investeringen ter invulling van het lange termijnbeleid. De heer Blok voegt hieraan toe dat inderdaad de verhouding tussen

EBITDA en schuld één van de belangrijke kengetallen voor KPN is. Een verder oplopen van deze verhouding zou afbreuk kunnen doen aan de rating van KPN. Hij wijst naar de nieuwe strategie die in 2011 is geïntroduceerd. Onderdeel daarvan is een investeringsstrategie gericht op de lange termijn. Met deze investeringen is in 2011 gestart en KPN wil deze continueren in 2012 en de jaren daarna, met name om het bedrijf in Nederland te versterken. Ten slotte wijst de heer Blok op het belang van voldoende flexibiliteit in de mogelijkheid om investeringen te doen. Dit heeft KPN doen besluiten het dividend te verlagen zodat meer geld beschikbaar is voor deze investeringen en een grotere zekerheid kan worden gegeven aan de rating agency's zodat KPN het ook voor haar obligatiehouders goed kan doen. De voorzitter voegt hier nog aan toe dat het bankenconcern geen rol heeft gespeeld in de verlaging van het dividend.

De heer L.W.H. Godie vraagt of de heer Hageman ook betrokken was bij de beslissing om het dividend te verlagen naar € 0,35. Voorts vraagt hij of de heer Hageman in het verleden ook heeft meegewerkt aan de beslissingen om eigen aandelen in te kopen. Naar het oordeel van de heer Godie heeft deze beslissing mede geleid tot een verdere verslechtering van de financiële positie van KPN. De voorzitter wijst erop dat er sprake is van eenheid van beleid en eenheid van leiding. De heer Hageman heeft in het verleden de Raad van Bestuur geadviseerd maar maakte er niet zelf deel van uit. Dat was het afgelopen half jaar natuurlijk anders. In die tijd was hij ad-interim CFO en als zodanig geen lid van de Raad van Bestuur maar nam hij wel deel aan de vergaderingen van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen. De voorzitter voegt hieraan toe dat de heer Hageman het eens is met de andere leden van de Raad van Bestuur, de heren Blok en Dirks, dat het financiële beleid zoals dat nu geformuleerd is, het juiste beleid is. De heer Godie is van mening dat het besluit tot het reduceren van het dividend heeft geleid tot een verlaging van de koers van het aandeel met € 1,-. Hij vraagt zich af of het niet mogelijk was om na aankondiging van het bod van América Móvil de koers van de aandelen te ondersteunen en zodoende boven de € 8,- te brengen. Dat had naar zijn oordeel waarschijnlijk geleid tot een hoger bod van América Móvil. De voorzitter antwoordt hierop dat KPN zich niet schuldig maakt aan koersmanipulatie. Hierna ontstaat een discussie tussen de voorzitter en de heer Godie over de financiële prestaties van E-plus in relatie tot de financiële prestaties van KPN als totaal. De voorzitter geeft aan dat E-plus in Duitsland en KPN in Nederland volstrekt verschillende bedrijven zijn die niet met elkaar vergeleken kunnen worden. De heer Godie sluit af met de mededeling dat hij liever had gezien dat de heer Hageman zijn vragen had beantwoord.

De heer G.W.R. Fehrenbach (PGGM Investments) geeft aan te spreken namens Pensioenfonds Zorg en Welzijn en Robeco. Hij merkt op dat PGGM tijdens de aandeelhoudersvergadering eerder dit jaar zeer kritisch was over de statutaire verlaging van het minimum aantal bestuurders. Hij toont zich verheugd dat KPN in een relatief korte tijd erin is geslaagd om de vacante positie in de Raad van Bestuur te vervullen. Hij geeft aan kritisch te blijven met betrekking tot het minimum aantal bestuurders zoals opgenomen in de statuten en verzoekt nogmaals in overweging te nemen dat aantal weer te verhogen tot ten minste 3. Dat kan volgens hem nu er weer sprake is van een volwaardige en complete Raad van Bestuur. De heer Fehrenbach sluit af met een woord van welkom aan de heer Hageman en wenst hem veel succes toe in de toekomst. De voorzitter rondt dit agendapunt af met een felicitatie aan de heer Hageman met zijn benoeming, die na deze vergadering in gaat.

3. Voorstel tot het wijzigen van de statuten inzake het agenderingsrecht

De voorzitter geeft aan dat de Raad van Bestuur met goedkeuring van de Raad van Commissarissen, voorstelt de statuten van KPN te wijzigen. De volledige tekst van het voorstel tot statutenwijziging vormt een bijlage bij de agenda van deze Vergadering. De secretaris, de heer van Rooij licht het voorstel toe. Conform de eerder gedane toezegging wordt voorgesteld om de statutaire bepaling inzake het agenderingsrecht (art. 36 lid 6) zodanig aan te passen, dat deze weer hetzelfde zal luiden als het geval was vóór de laatste statutenwijziging van 18 april 2012. Dit betekent dat de verwijzing naar een aandeelhouder die aandelen bezit met een (volgens de

Officiële Prijscourant van NYSE Euronext Amsterdam) waarde van ten minste EUR 50 miljoen, die bij de laatste statutenwijziging was geschrapt, weer in de statuten wordt teruggeplaatst. Het voorstel tot statutenwijziging houdt ook in dat ieder lid van de Raad van Bestuur, de secretaris van de vennootschap, alsmede iedere medewerker van notariskantoor Allen & Overy LLP, de akte van statutenwijziging kan doen verlijden.

De voorzitter geeft hierna het woord aan de heer Fehrenbach, die verwijst naar de constructieve dialoog die voorafgaand aan de jaarvergadering in april over dit aspect van de toen aan de orde zijnde statutenwijziging is gevoerd. Hij complimenteert KPN met de snelheid en voortvarendheid waarmee KPN dit heeft opgepakt op en toont zich, net als in april, verheugd dat KPN de uitkomst van deze dialoog in de vorm van de door de secretaris genoemde toezegging al voorafgaand aan de jaarvergadering heeft gepubliceerd. De heer Slagter sluit zich aan bij deze woorden van lof en vraagt of dit nu voor onbepaalde tijd de tekst van de statuten zijn, hetgeen door de voorzitter bevestigend wordt beantwoord.

Hierna geeft de voorzitter het woord aan de secretaris om tot besluitvorming over te gaan. Aangezien slechts één agendapunt voor stemming in aanmerking komt, wordt gestemd door middel van handopsteken. De voorzitter vraagt naar het aantal stemmen tegen, hetgeen er 824 zijn. Als onthouding worden 2.100.957 stemmen genoteerd. Onder de aannahme dat alle overige stemmen voor het voorstel zijn uitgebracht, constateert de secretaris en met hem de voorzitter dat het voorstel tot statutenwijziging is aangenomen.

4. Rondvraag en sluiting

De voorzitter geeft het woord aan de heer C. Vlaar, die spreekt namens Qlix, houder van 12.500 aandelen in KPN. Qlix is en was aandeelhouder van KPN, ook toen zij nog Bond van Telecompersoneel heette. Qlix vindt dat het beleid van KPN zou moeten veranderen. Die visie wordt ondersteund door medewerkers van KPN hetgeen blijkt uit een petitie die is ondertekend door ruim 3600 medewerkers van KPN. De medewerkers zijn van mening dat KPN te weinig werkt aan en investeert in haar eigen toekomst. In ieder geval is dat in het verleden te weinig gebeurd. Met name is te weinig geïnvesteerd in de dienstverlening en in het mobiliseren van de kracht van de medewerkers zodat het bedrijf ook echt succesvol kan zijn naar de toekomst toe. Tevens zijn zij van oordeel dat KPN teveel op de korte termijn stuurt. Qlix als aandeelhouder verwacht van de Raad van Bestuur dat hij koersvast is en blijft, dat er een heldere langetermijnvisie is en dat deze krachtig wordt uitgedragen. En vooral dat de Raad van Bestuur zijn oren niet teveel laat hangen naar de korte termijnbelangen van de financiële markten maar dat er draagvlak voor de lange termijn strategie wordt gecreëerd. Voorts verlangt Qlix als aandeelhouder dat bij reorganisaties wordt ingespeeld op veranderingen waarmee KPN geconfronteerd wordt in de markten waarin zij actief is. Daarbij moet worden gezorgd voor een breed intern draagvlak voor die reorganisaties, hetgeen op dit moment onvoldoende wordt gedaan. Voorts verwacht Qlix ook dat KPN maatschappelijk verantwoord onderneemt. Er wordt afscheid genomen van een grote groep medewerkers. Qlix verwacht dat met de vakorganisaties in dat kader een goed sociaal plan wordt afgesproken, waardoor een reorganisatie ook op draagvlak kan rekenen. Hierna roept de heer Vlaar namens Qlix de mede-aandeelhouders op om de Raad van Bestuur de ruimte te geven om een lange termijnstrategie te realiseren en niet steeds op de korte termijn verantwoording te laten afleggen over genomen beslissingen. Vervolgens formuleert de heer Vlaar drie vragen:

- Heeft de Raad van Bestuur kennis genomen van de petitie die is ondertekend door ruim 3600 medewerkers van KPN?
- Onderschrijft de Raad van Bestuur de boodschap die uitgaat van de petitie, dat een koerswijziging noodzakelijk is bij KPN om het succes op de lange termijn veilig te stellen, of is die koerswijziging niet allang ingezet door een aantal wijzigingen in het financiële beleid en is daar in het verleden niet helder en transparant genoeg over gecommuniceerd?
- Ten slotte wordt de vraag gesteld of de Raad van Bestuur de mening van Qlix deelt dat het belang van aandeelhouders ook gediend is wanneer aandeelhouders zich rekenschap geven

van de inhoud van de petitie en dit signaal ter harte nemen en net als Qlix de Raad van Bestuur oproepen om deze lange termijnstrategie van harte te ondersteunen.

De voorzitter dankt de heer Vlaar voor zijn reactie en bevestigt dat zowel de Raad van Bestuur als de Raad van Commissarissen kennis hebben genomen van de petitie. Hij geeft aan dat zij niet onverdeeld ongelukkig zijn over de petitie, want als 3600 medewerkers iets zeggen dan moet je als Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen wel luisteren. In ieder geval moet goed worden nagedacht of de wijze van interne communicatie wel goed is geweest. Veel van de vragen zijn wel degelijk goed in overweging genomen, zowel door de Raad van Bestuur als door de Raad van Commissarissen. Als dat bij medewerkers niet goed is overgekomen dan zullen de communicatie en het overleg moeten worden verbeterd. De heer Blok geeft aan dat de eerste vraag door de voorzitter al beantwoord is. De petitie is op 10 september overhandigd aan Joost Farwerck (directeur Nederland) die daarbij heeft aangegeven dat de signalen ter harte zullen worden genomen. De heer Farwerck heeft daarbij ook expliciet aangegeven dat er meer aandacht besteed zal gaan worden aan de communicatie over waar KPN staat en waar KPN naartoe wil gaan. Hij heeft daarbij ook aangegeven graag bereid te zijn om de gesprekken over de CAO meer inhoud te geven en de intentie uitgesproken om "eruit te komen"! Het antwoord op de tweede vraag is heel simpel nee, aldus de heer Blok. Een koerswijziging is niet noodzakelijk, aangezien deze vorig jaar is ingezet onder de noemer "Versterken, Vereenvoudigen, Groeien". Toen is aangegeven dat geïnvesteerd gaat worden in Nederlandse bedrijven om ervoor te zorgen dat de negatieve trends waar KPN mee te maken heeft weer omgebogen kunnen worden en het doorzetten van de groei in Duitsland en België. Dat zijn het eerste en het laatste punt van deze strategie. Het tweede punt van de strategie, het vereenvoudigen van het bedrijf, moet leiden tot een vernieuwde productportfolio in Nederland en een organisatie die veel sneller kan reageren op de snel veranderende klantwensen. Helaas leidt dit tot onvermijdelijke reductie van het aantal arbeidsplaatsen in Nederland. Begin dit jaar werd duidelijk dat dit onderdeel van de strategie versneld moest worden uitgevoerd. Daarbij is ook de keuze gemaakt om versneld een aantal investeringen te doen om de service aan de klant te verbeteren. Een voorbeeld daarvan is de recent ingevoerde gratis helpdesk van KPN die 7 dagen per week, 24 uur per dag, open is. De heer Blok geeft aan dat een betere communicatie noodzakelijk is, waarbij ook de heer Hageman in zijn nieuwe rol en zichzelf een belangrijke rol zullen gaan spelen. In antwoord op de derde vraag bevestigt de heer Blok dat een betere balans, de belangen van klanten, het bedrijf, de medewerkers en de aandeelhouders moet worden doorgevoerd. Dat is ook één van de eerste boodschappen die hij vorig jaar heeft gegeven. De nieuwe strategie gaat uit van een andere, een betere balans in de belangen van aandeelhouders, bedrijven, medewerkers en klanten. Het gaat om de klanten en het gaat om de medewerkers die de klanten bedienen. Vervolgens zal KPN ervoor zorgen dat ook de aandeelhouders goed kunnen worden bediend. Wel moet rekening worden gehouden met wat er buiten KPN in de markt gebeurt. De technologie maar ook de wensen en eisen van klanten veranderen nog sneller dan waar KPN in 2011 mee werd geconfronteerd.

De heer Vlaar wenst als aandeelhouder de Raad van Bestuur veel succes bij de uitvoering van de verbetering van de communicatie met medewerkers. Voorts geeft hij aan als vakbondsbestuurder de handreiking die de dag ervoor is gedaan van harte aan te nemen. Het is de bonden er alles aan gelegen om te komen tot een gedegen draagvlak voor de door de Raad van Bestuur uitgestippelde koers en te zorgen dat er gereorganiseerd wordt op een wijze die ook op draagvlak kan rekenen en voorts dat een CAO en een sociaal plan worden afgesloten die dat onderstrepen.

Hierna geeft de voorzitter het woord aan de heer Slagter. De heer Slagter geeft aan dat de VEB in juli een brief heeft geschreven waarin is gevraagd om op de agenda van deze vergadering het punt "Toelichting op recente ontwikkelingen" op te nemen. Daarbij zou het met name gaan over de ontwikkelingen inzake het bod van América Móvil. Hij vindt het jammer dat dat niet is gedaan want het zou een betrekkelijk kleine moeite zijn geweest om op deze wijze volledige verantwoording af

te kunnen leggen over het handelen van KPN in de afgelopen periode. De heer Slagter staat kort stil bij de historie van de afgelopen 5 maanden, beginnende bij de op 12 april gehouden jaarvergadering waar de strategie "Versterken, Vereenvoudigen, Groeien" werd besproken. Binnen deze strategie hadden het snelgroeiende E-plus en het Belgische Base een prominente rol. Kort daarna komt het bericht dat KPN strategische opties onderzoekt voor Base (waar tijdens de jaarvergadering nog geen sprake van was) en op 8 mei, een kleine maand later, komt het bod van América Móvil. In juni komt KPN met het advies aan de aandeelhouders om niet in te gaan op het ongevraagde bod. Verder geeft KPN aan niet alleen de opties rondom Base te bestuderen maar ook rondom E-plus om zodoende superieure waarde vrij te maken voor aandeelhouders. Op 20 juni blijkt dat van een verkoop van E-plus geen sprake is en herhaalt KPN het advies om niet in te gaan op het bod, welk advies een dag later nogmaals wordt herhaald. De vergadering van vandaag wordt opgeroepen op 24 juli en op 15 augustus publiceert KPN het bericht dat het verkoopproces van Base is gestopt. De heer Slagter geeft aan dat er nogal wat is gebeurd en tegelijkertijd ook heel veel niet is gebeurd. De heer Slagter noemt het een beetje een afgang, hetgeen beleggers ook zo zien. De koers gaat steeds verder omlaag en ondertussen koopt América Móvil op de beurs gretig de aandelen in, waar het leeuwendeel van die aandelen is gekocht voor een bedrag onder de prijs van € 8,-. De VEB ontvangt veel boze emails over dit onderwerp, met name van aandeelhouders die met KPN van mening waren dat het bod van € 8,- te weinig zou zijn. De heer Slagter vraagt wat de strategie en de koersvastheid nog waard is als het blijkbaar zo makkelijk is om daar weer vanaf te stappen. De voorzitter geeft aan dat de analyse correct is maar voegt daaraan toe dat er wel degelijk een verschil is tussen de plannen met E-plus en met Base. Volgens KPN bevatte het bod van América Móvil geen controle premie en dat was de reden om aan te geven dat het bod van € 8,- te laag bevonden werd. KPN wilde dit aantonen door een hoog bod op het prachtige bedrijf E-plus uit te lokken, hetgeen echter geen succes is geworden. De facto heeft KPN helaas niet kunnen aantonen dat ook in bedrijfseconomisch opzicht het bedrag van € 8,- te laag was. De voorgenomen verkoop van Base had niets met América Móvil te maken. Base is een fantastisch bedrijf met een grote groeipotentie maar is en blijft een klein deel van KPN. Met een verkoop van Base zou KPN in staat zijn de balans te versterken, indien Base voor een goede prijs zou kunnen worden verkocht. Dat bleek niet mogelijk te zijn. Verkoop voor een te lage prijs is niet aantrekkelijk want als de verhouding tussen EBITDA en schuld niet sterk verbetert heeft het geen zin om een prachtig bedrijf als Base te verkopen. De heer Slagter vraagt om iets meer achtergrond te geven over de relaties met América Móvil. Door América Móvil was aangegeven dat zij partner wilden zijn, hetgeen zij ook hebben laten zien bij AT&T en France Telecom en in Oostenrijk. Maar KPN beschouwde het bod toch als vijandig. De heer Slagter wil weten wat er nu zoal met América Móvil wordt besproken. Gaat dat dan over synergievoordelen zoals in de media wordt gesuggereerd met betrekking tot de gezamenlijke inkoop van mobieltjes en distributie en marketingvoordelen? De voorzitter antwoordt dat er contacten zijn geweest met América Móvil waarin zij hebben aangegeven interesse te hebben om een belang in KPN te nemen. De aankondiging van het bod op 28% van de aandelen kwam voor KPN echter als een verrassing. Na overleg tussen de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen is meegedeeld dat het een ongevraagd bod betreft die voor het verkrijgen van 'negative control' te laag is. Ongevraagd omdat er geen afspraak was tussen América Móvil en KPN om te faciliteren dat América Móvil een 28-procents belang in KPN zou krijgen. Dit is ook als zodanig gecommuniceerd. Inmiddels is gebleken dat het bod van América Móvil geslaagd is. De voorzitter voegt hieraan toe dat aandeelhouders zelf moeten weten tegen welke prijs zij hun aandelen willen verkopen. Het gevolg is dat KPN een lange termijn strategische aandeelhouder heeft. Dat is een nieuwe realiteit. Er wordt met de lange termijn strategische aandeelhouder gesproken, maar wel op een manier die is toegestaan door codes en de wet. Dit houdt in dat er geen informatie-uitwisseling plaatsvindt die op grond van die wet- en regelgeving niet zou kunnen plaatsvinden. De heer Blok voegt hieraan toe dat op dit moment in detail wordt gesproken over mogelijke synergievoordelen op de gebieden van inkoop, roaming en afhandeling van internationaal verkeer, maar ook mogelijke synergie bij het bedienen van grootzakelijke klanten die vestigingen in Europa dan wel Zuid-Amerika hebben. De heer Slagter vraagt of er verder afspraken zijn gemaakt tussen

KPN en América Móvil, bijvoorbeeld in de vorm van een aandeelhoudersovereenkomst. De voorzitter zegt dat er geen aandeelhoudersovereenkomst is. Er is wel een concept geweest maar daarover is geen overeenstemming bereikt. De voorzitter sluit af met de mededeling dat als er afspraken zouden worden gemaakt met América Móvil die ook de andere aandeelhouders raakten, dit door KPN zal worden gepubliceerd. De heer Slagter vraagt of América Móvil het verzoek heeft gedaan om een commissaris te mogen voordragen. De voorzitter antwoordt hierop dat zodanig verzoek hem niet heeft bereikt.

De heer A.A.M. Heinemann (particulier aandeelhouder te Den Haag) vergelijkt KPN vaak met een vogel die vleugellam is, die gekortwiek is en daardoor niet of nauwelijks kan vliegen. Hij vraagt of KPN wel voldoende middelen heeft om de grote investeringen in nieuwe technische ontwikkelingen te kunnen financieren. Deze dure infrastructuur moet KPN op grond van regelgeving vervolgens tegen kostprijs ter beschikking stellen van de concurrenten. Hierop aansluitend vraagt hij of het door de samenwerking met América Móvil voor KPN wellicht mogelijk is om straks ook in Zuid-Amerika een vleugel uit te slaan. Het voordeel daarvan is dat KPN dan niet meer gebonden is aan de directieven van Den Haag en met name Brussel. De heer Blok antwoordt op de laatste vraag dat de potentiële samenwerking met América Móvil zich zal vertalen in inkoopvoordelen voor KPN, ervan uitgaande dat hierover met América Móvil overeenstemming kan worden bereikt. Hij spreekt de verwachting uit dat dat in de komende periode het geval zou kunnen zijn. Het is te vroeg voor KPN om activiteiten buiten Nederland, Duitsland en België te gaan uitoefenen. Daar moet mee worden gewacht tot de zaken in Nederland op orde zijn en verdere groei in Duitsland en België tot stand is gebracht. Terugkomend op de eerste vraag van de heer Heinemann geeft de heer Blok aan dat regelgeving bij KPN een zeer belangrijke rol speelt. Die regelgeving heeft ook invloed op de vraag of er wel of niet wordt geïnvesteerd en het daarmee te behalen rendement. Aan het behalen van rendement worden door de regelgeving steeds vaker grenzen gesteld. Ook zullen investeringen moeten worden getemporiseerd indien hierop een veel lager rendement gemaakt kan worden. Voor KPN is het het belangrijkste dat langjarig – daarmee wordt bedoeld voor een periode van 5 tot 10 jaar – zekerheid wordt gekregen over de regelgeving inzake de belangrijkste investering die in de komende jaren zal worden gedaan, te weten die in glasvezel. Daarnaast ook investeringen in nieuwe mobiele technologieën die nu worden uitgerold en waarin de komende jaren verder wordt geïnvesteerd. De heer Blok beaamt dat sommige regelgevers het soms voor anderen wel heel gemakkelijk maken om goedkoop mee te liften op de investeringen die KPN gedaan heeft. De heer Blok besluit zijn antwoord met de opmerking dat KPN prudent met het geld van de aandeelhouders omgaat. De heer Heinemann vraagt zich af of er niet een gerede kans bestaat dat KPN op de lange termijn de race zal verliezen door deze strikte regelgeving. De heer Blok antwoordt hierop dat hij ervan overtuigd is dat gegeven de positie die KPN in Nederland heeft en de keuzes die KPN zelf kan maken, KPN daar niet zal gaan verliezen. KPN is in staat om sommige diensten sneller, beter en goedkoper aan te bieden maar wordt in de ontwikkeling daarvan geremd door de regelgeving in Den Haag en Brussel.

De heer J. Jansen spreekt eveneens namens de VEB en heeft nog een vraag over de synergievoordelen. Hij vraagt zich af of daar ook bedragen aan gekoppeld kunnen worden. De voorzitter geeft aan daar geen prijskaartje aan te kunnen hangen. Het gaat om interessante voordelen die behaald zouden kunnen worden als KPN in staat is om ook daadwerkelijk in de komende maanden tot zaken te kunnen komen. Hierna stelt de heer Jansen nog een aantal vragen over de balanspositie die de VEB toch zorgen baart. De EBITDA/schuldverhouding is te hoog maar er wordt van alles aan gedaan om dat te herstellen. Het dividend is gekort, de zendmasten gaan in de uitverkoop en allerlei kostenreductieprogramma's worden ingevoerd. Daar staan tegenover dure frequentieveilingen in Nederland en later in Duitsland, maar ook de extra investering in het netwerk en de consolidatie van Reggefiber. De heer Jansen vraagt hoe vast de doelstelling is om de EBITDA/schuldverhouding te houden binnen de range tussen de 2 en 2,5. Voorts vraagt hij zich af hoe reëel het is om in 2013 en 2014 € 0,35 als dividend uit te keren. Is het niet realistisch te denken dat in 2013/2014 het dividend nog verder wordt verlaagd. Ten slotte vraagt hij

of América Móvil heeft aangeboden om investeringen in KPN te doen en hoe KPN daar tegenover zou staan. De voorzitter antwoordt dat, gesteld dat de balanspositie van KPN niet goed zou zijn, deze alleen maar goed te krijgen is door het eigen vermogen te vergroten. América Móvil heeft een belang van 27,7% en heeft altijd aangegeven dat zij niet boven de 30% willen gaan, aangezien dat leidt tot een verplicht openbaar bod. De gedachte dat América Móvil met een zak eigen vermogen komt kan rustig worden vergeten, aldus de voorzitter. De heer Blok geeft aan hier weinig aan toe te kunnen voegen. De strategie is er op gericht om de bedrijven in Nederland te versterken en de negatieve trend te stoppen en om te buigen. Hij is ervan overtuigd dat in de tweede helft van het jaar in Nederland operationele verbeteringen zullen worden gerealiseerd. Voor het jaar 2012 en 2013 is een dividendverwachting gegeven. Over verdere vooruitzichten zal in januari 2013 een uitspraak worden gedaan, zoals dat elk jaar wordt gedaan. De zelf ingestelde range van 2 tot 2,5 voor de EBITDA/schuld ratio is niet aangepast. KPN is erop gericht om op termijn weer onder de grens van 2,5 te komen.

De heer Stevense is van mening dat de berichtgeving van América Móvil bij KPN tot paniek heeft geleid. Voorts noemt hij het bijzonder dat na de aankondiging van América Móvil ook France Telecom de mededeling deed dat ze op het overnamepad gingen. Hij vraagt zich af of er verband tussen deze twee aankondigingen bestaat. Ten slotte wijst hij op een wijziging in de Belgische wetgeving die het mogelijk maakt om kosteloos over te stappen van de ene naar de andere provider. Hij vraagt wat de invloed hiervan is op de resultaten van Base. De voorzitter antwoordt dat er geen sprake was van paniek. Wel was sprake van een sterke bezinning in de zin van wat moest worden gedaan. Er staan immers nogal wat belangen op het spel, niet alleen van aandeelhouders maar ook van de organisatie en van de medewerkers. Derhalve geen sprake van paniek maar wel is door KPN met enorme inzet gewerkt om de juiste beslissingen te kunnen nemen. Dat dan vervolgens niet altijd gebeurt wat je hoopt of verwacht is een logische consequentie van handelen. Terugkijkend is de voorzitter van oordeel dat KPN het intern goed heeft gedaan. De uitkomst is weliswaar een andere dan KPN gehoopt en gedacht had. Het is KPN niet gelukt om meer aandeelhouders van de waarde van KPN en de prijs voor het verkrijgen van 'negative control' te kunnen overtuigen. Inzake Base antwoordt de voorzitter dat Base binnen KPN een klein bedrijf is. Als KPN er een zeer goede prijs voor had kunnen krijgen dan was zij bereid geweest om Base te verkopen. Bij gebreke van een goede prijs is besloten om het bedrijf te houden en verder uit te bouwen. De voorzitter weerspreekt het verband tussen het bod van América Móvil en de aankondiging van France Telecom, althans die correlatie is door de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen niet opgemerkt.

De heer Godie zegt de kritiek, zoals eerder geuit door Qlix en de heer Slagter, te delen hoewel hij daarvoor niet dezelfde woorden zou hebben gekozen. Hij verzoekt om meer informatie inzake de planning van de uitvoering van de strategie. De voorzitter herhaalt dat de strategie niet wijzigt met betrekking tot de lange termijn doelen. De belangrijkste wijzigingen hebben betrekking op de kostenreductie plannen en de plannen voor de mobiele markt in Nederland. De vorig jaar gepresenteerde einddoelen staan nog steeds. Wel is de weg daar naartoe een iets andere geworden. Tijdens de presentatie van de halfjaarcijfers is aangegeven dat KPN goed op weg is en in lijn is met hetgeen in januari is aangekondigd. Daarbij is wel gelet op de financiering van KPN en dat is ook de reden geweest dat in juli is aangekondigd dat het dividend wordt verlaagd. Meer hierover is op dit moment niet te zeggen. De voorzitter voegt hier nog aan toe dat hij van mening is dat KPN behoorlijk duidelijk heeft gecommuniceerd, over zowel de ontwikkelingen gedurende het bod van América Móvil als over de gebeurtenissen rondom E-plus en Base.

De heer Heinemann vraagt of KPN niet een vertegenwoordiger heeft die bij de verantwoordelijke politici de belangen van KPN naar voren kan brengen. De heer Blok antwoordt dat KPN bezig is om de contacten die zij met de politiek heeft te verbeteren. Zijn ervaring is dat het niet veel helpt om daarin heel agressief te werk te gaan maar dat het een betere weg is om de politici te

informereren over wat er precies aan de hand is in de telecomindustrie, zowel in Nederland als in Europa.

Namens de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen dankt de voorzitter de aandeelhouders voor hun grote opkomst en sluit vervolgens de vergadering om 12.40 uur.

voorzitter Drs. J.B.M. Streppel

secretaris Dr. R. van Rooij